

МУЛЬТИСПОРТИВНИЙ ПРОЄКТ «ШЛЯХ ЧЕМПІОНІВ»

Мета: забезпечення можливостей для самореалізації дітей та молоді через поглиблені заняття фізичною культурою і спортом та формування спортивного резерву шляхом запровадження багатоступеневої моделі ефективної підготовки в умовах спеціалізованих спортивних класів у закладах середньої освіти. Створення умов для зростання фізично розвиненої, загартованої та патріотично налаштованої, дисциплінованої молоді, готової для подальшої служби в Силах оборони України.

Візія:

заняття руховою активністю стають нормою у повсякденному житті дітей та молоді, позитивно впливають на формування свідомості молодого покоління;

поглиблені заняття спортом, особливо командними ігровими видами, згуртовують та виховують колективні навички;

багатоступенева організація поглиблених занять спортом формує спортивний резерв для національних збірних команд України, що в подальшому впливатиме на здобуття високих спортивних нагород та формування позитивного іміджу країни у світовому спортивному русі.

Місія:

формування здорового способу життя, розвитку фізичних, морально-етичних і вольових якостей дітей та молоді засобами фізичної культури і спорту, можливостей молодому поколінню самореалізуватися через активні заняття спортом;

підготовка олімпійського спортивного резерву;

упровадження ефективної моделі підготовки всебічно розвинених, висококваліфікованих спортсменів високого класу шляхом поетапного переходу від рухової активності до етапу підготовки до вищої спортивної майстерності у поєднанні з отриманням повноцінної середньої освіти;

виховання фізично та морально сильного, дисциплінованого підростаючого покоління з високою патріотичною свідомістю, національною гідністю, готовністю до виконання громадянського й конституційного обов'язку щодо захисту національних інтересів України.

СЕД Megapolis.DocNet
Міністерство молоді та спорту України
№4387/3.5 від 02.05.2025
КЕП: Нікітенко О. В. 02.05.2025 12:20
3FAA9288358EC0030400000015FD3800115AD300

Модель етапної підготовки спортивного резерву

Складається з трьох етапів – на період отримання спортсменами загальної середньої освіти.

I етап – у період початкової школи, 1–4 класи – «Рухаємося весело».

II етап – у період базової середньої освіти, 5–9 класи – «Тренуємося активно».

III етап – у період профільної середньої освіти, 10–12 класи – «Крок до Олімпу».

«Рухаємося весело» початкова школа 1–4 класи (6–10 років)

Характеристика етапу: спорт для гри, зростаємо з ним.

У дитячому віці гра – основний вид діяльності, засіб підготовки до життя, до праці, ефективний засіб фізичного виховання.

Спортивні ігри розвивають фізичні якості: спритність, силу, швидкість, витривалість, удосконалюють морально-вольові якості, навички та риси характеру: цілеспрямованість, колективізм, рішучість, сміливість, активність, дисципліну, взаємодопомогу, відчуття відповідальності тощо.

Зміст занять (етапу):

діти залучаються до активних занять руховою активністю, широко застосовується ігрова діяльність, спортивні ігри, елементи ігрових видів спорту;

у дітей формується звичка рухатися та стала звичка виконувати фізичні вправи граючись, прищеплюється інтерес до спорту;

формуються позитивні емоції та вміння об'єднуватися в колективі.

Перший цикл початкової освіти (перший та другий роки навчання) – адаптаційно-ігровий.

Діти вивчають та покращують ігрові навички у некомандній програмі (ігри з м'ячем, стандартні рухи).

Другий цикл початкової освіти (третій та четвертий роки навчання) – основний:

Діти вивчають технічні елементи видів спорту, відбувається робота над командною взаємодією, змагальна діяльність (можливо, з підвидів виду спорту).

Організаційна форма

Залучення до ігрової діяльності відбувається на уроках фізичної культури.

Паралельно в закладі освіти утворюються спортивні гуртки та/або спортивні клуби для організації активностей у позаурочний час.

Ефективність класних занять і позакласної роботи між собою тісно пов'язані.

Розклад уроків та позакласних занять складається так, щоб діти кожен день займалися руховою активністю через елементи ігрових видів спорту. Методично правильно побудовані й цікаво проведені уроки повинні викликати інтерес до спорту, рухової активності і сприяти набуттю ігрових навичок.

Спортивний інвентар для занять забезпечують: загальноосвітня школа, спонсори, спортивні федерації.

Заняття будуть проходити в межах типової освітньої програми для 1–2 та 3–4 класів закладів загальної середньої освіти Міністерства освіти і науки України, приділяючи максимум уваги саме ігровим видам спорту.

Ким проводиться

Заняття проводяться вчителем фізичної культури, керівником спортивного гуртка, спортивного клубу. Можливе залучення тренерів дитячо-юнацьких спортивних шкіл, що спеціалізуються на початковій підготовці, учні старших класів спеціалізованих спортивних класів.

Результативність етапу

У багатьох дітей виявляється інтерес до спорту та бажання в подальшому розвивати свої спортивні навички.

У дитини зміцнюється імунітет, покращується фізичний стан, нормалізується сон, стимулюється робота серця, вдосконалюється опорно-рухова система та зміцнюється вестибулярний апарат. Дитина стає більше впевненою, набуває волевих якостей, навчається дисципліні та взаємодії з однолітками, розвиває корисні звички на довгі роки.

Підхід дозволяє побачити спортивні задатки дітей.

«Тренуємося активно»

базова середня освіта 5–9 класи (10–15 років)

Характеристика етапу: активний спорт і навчання разом.

Для учнів, які виявляють інтерес до спорту та хочуть розвивати свої спортивні навички у поєднанні з середньою освітою, відкривається спеціалізований спортивний клас.

Учні опановують навчальну освітню програму та паралельно програму виду спорту для дитячо-юнацьких спортивних шкіл.

Зміст занять (етапу):

у форматі спеціалізованих спортивних класів учні-спортсмени опановують спортивні знання та технічні вміння з конкретного виду спорту;

повноцінна освітня програма забезпечує отримання знань, передбачених навчальною програмою середньої школи;

спортивні заняття для виявлення майбутньої спеціалізації обраного виду спорту із застосуванням способів, що дають змогу підвищувати функціональний потенціал спортсменів для поступового виконання тренувальних та змагальних навантажень.

Організаційна форма

Спеціалізований спортивний клас забезпечує повноцінну освітню програму, поєднуючи фізичний та інтелектуальний розвиток. Учні в умовах оптимально організованого графіка та режиму дня навчання і тренування отримують спортивні знання, вміння та класичну базу предметів у рамках загальноосвітньої програми.

Створення спеціалізованих спортивних класів у закладах загальної середньої освіти здійснюється за трьома основними організаційними формами:

1. співпраця закладу загальної середньої освіти із закладом фізичної культури і спорту (дитячо-юнацькі спортивні школи, спортивні клуби тощо);
2. співпраця закладу загальної середньої освіти із закладом позашкільної освіти (центри позашкільної освіти, багатопрофільні заклади позашкільної освіти зі спортивним та/або фізкультурно-спортивним напрямом);
3. функціонування спеціалізованих спортивних класів – за рахунок збільшення годин фізичної культури та організації спортивних секцій у позаурочний час у закладах загальної середньої освіти.

Утворення спеціалізованого спортивного класу ініціюється місцевим органом влади, батьками за бажанням учнів та спільною згодою адміністрації закладу загальної середньої освіти, адміністрації закладу фізичної культури/закладу позашкільної освіти.

У спеціалізованому спортивному класі організовується підготовка з одного і більше видів спорту.

Між закладом загальної середньої освіти та закладом фізичної культури/закладом позашкільної освіти укладається двостороння угода про організацію роботи спеціалізованого спортивного класу, де передбачається:

- запровадження спеціального графіка та режиму навчання;
- проведення занять з фізичної культури та тренувань;
- залучення до проведення тренувань тренерсько-викладацького складу закладу фізичної культури/закладу позашкільної освіти;
- залучення вчителів фізичної культури в урочний та позаурочний час;
- організація гурткової та секційної роботи у позанавчальний час;

використання спортивних споруд закладу загальної середньої освіти та закладу фізичної культури/закладу позашкільної освіти (за наявності) тощо.

Проведення дворазово навчально-тренувальних занять передбачає планування перших уроків із загальноосвітніх предметів у пізніший час ніж у звичайних класах.

Керівництво закладу загальної середньої освіти, на базі якого функціонує спеціалізований спортивний клас, за погодженням з педагогічною радою школи та батьками учнів-спортсменів має право вносити зміни у графіки проведення тематичних атестацій.

Спеціалізований спортивний клас комплектується відповідно до обраного виду спорту або декількох видів спорту та формується з числа спортивно перспективних учнів. Кількість учнів у класі не може становити менше 5 та перевищувати 30 осіб. У спеціалізований клас можуть переводитися учні з різних загальноосвітніх закладів за згодою батьків.

Відбір кандидатів для навчання у спеціалізованому класі здійснюється шляхом перегляду дітей протягом року тренером-викладачем закладу фізичної культури/закладу позашкільної освіти під час уроків фізичної культури, відвідування ними спортивних секцій та участі у змаганнях.

Для проведення тренувального процесу загальноосвітній заклад створює спеціальні умови з безкоштовного, безперешкодного доступу до наявних спортивних споруд, приміщень фізкультурно-спортивного призначення (спортивний майданчик, спортивна зала, тренажерна зала, басейни), зон відпочинку та оздоровлення (відновлювальні кабінети, медичні кабінети, бані тощо), відповідної навчально-матеріальної бази навчального закладу (методичні кабінети, бібліотеки).

Навчально-тренувальний процес, матеріально-технічне оснащення, забезпечення спортивною формою учнів спеціалізованого класу здійснює заклад фізичної культури та спорту/заклад позашкільної освіти (тощо) відповідно до угоди між навчальними закладами та батьки учнів (за згодою).

Для зручної логістики учнів загальноосвітній навчальний заклад та спортивна споруда, на якій здійснюється навчально-тренувальний процес, мають знаходитися поряд.

Учні спеціалізованого класу в школі харчуються на тих самих підставах, що й інші діти. Харчування платне. Безкоштовне харчування надається тільки дітям, які належать до пільгових категорій.

Лікарський контроль за станом здоров'я та навчально-тренувальним процесом учнів спеціалізованого класу здійснюється медичними працівниками школи та фізкультурно-оздоровчого диспансеру.

Для організації навчально-виховного та тренувального процесів можуть залучатися позабюджетні кошти відповідно до статутів установ.

За клопотанням педагогічної ради учні спеціалізованого класу, які показують високі результати у спорті та успішно навчаються, протягом

навчального року можуть бути звільнені від уроків для проходження навчально-тренувальних зборів.

За учнями спеціалізованого класу зберігається право переходу для їх подальшого навчання у відповідний загальноосвітній клас на підставі письмової заяви батьків (законних представників).

У разі систематичних пропусків уроків та навчально-тренувальних занять за рішенням педагогічних рад обох шкіл учень переводиться до загальноосвітнього класу цієї школи або за місцем проживання до іншої школи району, міста.

Організаційна форма навчально-тренувального, спортивного процесу

Навчально-тренувальна робота з учнями-спортсменами спеціалізованих спортивних класів проводиться тренерським складом закладу фізичної культури/закладу позашкільної освіти не рідше двох разів на день і не менше десяти разів на тиждень.

Під час тренування враховуються етапи спортивної підготовки та вимоги, зазначені навчальною програмою з відповідного виду спорту для дитячо-юнацької спортивної школи.

Якщо нормами тижневого режиму навчально-тренувальної роботи передбачено меншу кількість годин, організовуються додаткові тренування у спортивних гуртках, секціях під час позаурочної роботи (та/або уроки фізичної культури).

Ким проводиться

Уроки фізичної культури в закладі загальної середньої освіти проводяться вчителем фізичної культури.

Тренування проводяться тренерсько-викладацьким складом закладу фізичної культури / закладу позашкільної освіти.

Для забезпечення оптимального обсягу рухової активності допускається залучення працівників закладу загальної середньої освіти закладу фізичної культури / закладу позашкільної освіти за сумісництвом.

Результативність етапу

Завдяки збільшеній кількості навчально-тренувальних занять діти більш фізично і технічно підготовлені і потрапляють (відбираються) до складу національних збірних команд та команд професійних клубів конкурентноздатними.

Отримують можливість перейти навчатися та спортивно удосконалюватися до закладу спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання.

Учні привчаються до дисципліни, регулярності занять, вміння (навичкам) працювати у команді і долати труднощі. У дітей формуються такі якості як сміливість, наполегливість, відповідальність та впевненість у собі.

«Крок до Олімпу» профільна середня освіта 10–12 класи (15–18 років)

***Характеристика етапу:** швидше, вище, сильніше, впевненіше, прагнення спортивної перспективи.*

Зміст занять (етапу):

з подальшим навчанням у спеціалізованому спортивному класі учні-спортсмени:

переходять на наступний етап спортивної підготовки;

обирають спортивну спеціалізацію;

спортивно удосконалюються;

включаються до збірних команд, команд майстрів тощо.

Організаційна форма

В умовах спеціалізованого спортивного класу продовжується навчальна та тренувальна робота за сформованим режимом попереднього етапу.

Організація систематичних тренувань у поєднанні з оптимально організованим навчальним процесом дозволяє забезпечити розвиток спеціальних фізичних якостей та підвищення фізичної працездатності за рахунок поступового збільшення обсягу тренувальних навантажень.

Рівень спортивної підготовленості дозволяє включення до складу збірних команд та участі у змаганнях відповідного рівня.

Під час тренування враховуються етапи та вимоги спортивної підготовки за програмою дитячо-юнацької спортивної школи з виду спорту.

Спортивні результати учнів спонукають адміністрацію закладу загальної середньої освіти визначити профільюючі та факультативні предмети за освітньою галуззю знань «фізична культура і спорт».

Ким проводиться

Тренерським складом закладу фізичної культури / закладу позашкільної освіти.

Учні-спортсмени можуть бути залучені до підготовки під керівництвом тренерів елітних спортсменів та/або тренерів національних збірних команд, збірних команд області (міста), команд майстрів.

Результативність етапу

Показують спортивні результати, що засвідчує можливість спортивної кар'єри.

Отримують загальну профільну освіту.

За результатами навчання випускникам спеціалізованого спортивного класу видається документ встановленого зразка для загальноосвітнього навчального закладу. Знання оцінюються за обсягом навчальної програми, за якою навчався учень.

Діти більш фізично і технічно підготовлені, мають змагальний досвід і можуть відібратися до складу національних збірних команд, команд професійних клубів.